

12.01.23

Norske Kvinners Sanitetsforenings innspill til Kunnskapsdepartementet om Statsbudsjettet 2024

Norske Kvinners Sanitetsforening (N.K.S.) er Norges største kvinneorganisasjon og representerer 43 000 medlemmer og 600 lokalforeninger. Vi er en av de fremste bidragsyttere på forskning innen kvinnehelse, og forvalter årlig mellom 20-25 millioner kroner fra egne forskningsfond og Stiftelsen Dam. Sanitetskvinnene ber om:

- Kunnskap om kvinnehelse og migrasjonshelse bør bli en del av helseprofesjonsutdanningene
- Opprettelse av professorater i kvinnehelse ved minimum de fire største universitetene i Norge
- Settes av midler til en kvinnehelseportal på nett

Kunnskap om kvinnehelse og migrasjonshelse som en del av helseprofesjonsutdanningene

Det er et samfunnsansvar å sørge for god kvinnehelse. Vår kartlegging *Kjønn og kvinnehelse i helseprofesjonsutdanninger (2020)*¹ viser at kjønnsperspektiver generelt, og kvinnehelse spesielt, ikke er systematisk integrert i helseprofesjonsutdanningene, verken på nasjonalt nivå eller i de studieprogrammene i utdanningene som er kartlagt. Dette er bekymringsfullt all den tid forskning viser at kvinner og menn har ulike helseutfordringer. I *Meld. St. 13 (2011-2012) Utdanning for velferd* ble det vist til at helse- og velferdstjenestene ikke har god nok innflytelse på det faglige innholdet i disse utdanningene. *Meld St 16 (2017-2017) Kvalitet i høyere utdanning* påpekte at de gamle rammeplanene var for statiske og ikke tok opp i seg endringer i kompetansebehovene.

De ovennevnte forhold fører til at kompetansen til nyutdannede kandidater ikke i tilstrekkelig grad imøtekommer tjenestenes kompetansebehov og brukernes behov for kvalitet i tjenestene. Migrasjonshelse er et stort og komplekst fagfelt som omhandler hvordan migrasjonsprosesser og migrantbakgrunn kan påvirke helsetilstand og forekomst av sykdom, samt tilgang til og kvalitet på helsetjenester.

- Sanitetskvinnene ber derfor om at kunnskap om kvinnehelse og migrasjonshelse blir en integrert del av alle helseprofesjonsutdanningene.

Opprettelse av professorater i kvinnehelse ved minimum de fire største universitetene i Norge

Som et resultat av *NOU Kvinners helse i Norge* fra 1999 ble det opprettet et professorat i kvinnehelse ved NTNU. Vedkommende er nå professor emeritus. Professoratet i kvinnehelse er avviklet og ikke videreført. Forslaget fra NOUen var at det i tillegg til NTNU skulle etableres tre professorater ved universitetene i Oslo, Bergen og Tromsø. I en situasjon hvor kjønn og kvinnehelse ikke er prioritert, er kvinnehelseprofessorater et av flere virkemidler for å sikre et pensum for våre fremtidige behandlere. Professoratet ved NTNU bør derfor sikres og videreføres. I tillegg bør det opprettes slike professorater ved alle relevante universiteter i Norge, som et minimum ved universitetene i Oslo, Bergen og Tromsø. NKS gir sin fulle støtte til til Rethos-arbeidet med utvikling av nasjonale faglige retningslinjer som ledes av Kunnskapsdepartementet og som er under utvikling.

- I tillegg ber Sanitetskvinnene om at det opprettes professorat i kvinnehelse ved minimum de fire største universitetene i Norge.

¹ [Kjønn og kvinnehelse i helseprofesjonsutdanninger](#). 2020.

Settes av midler til en kvinnehelseportalen på nett 5 millioner kr

Målet med en kvinnehelseportal er å gjøre forskning tilgjengelig for allmennheten ved å samle og systematisere forskning på kvinners helse og kjønnsforskjeller i helse i et livsløpsperspektiv. Ved å formidle kunnskap som ellers kan være vanskelig tilgjengelig, vil portalen øke folks mulighet til å ta bedre vare på helsa og gjøre gode valg. Samtidig som det må sikres bedre offentlige tilbud for å møte kvinners behov, er det også nødvendig å sørge for at kvinner selv har og kan tilegne seg kunnskap. I tillegg vil portalen rette seg mot leger og andre helsearbeidere, forskere og studenter på medisin- og helsefeltet, samt pasient- og brukerorganisasjoner, interesseorganisasjoner og andre ideelle organisasjoner. Dette vil også kunne være et viktig og nyttig redskap for relevante beslutningstakere, myndigheter og media.

- Sanitetskvinnene ber om en oppstartsum på 5 millioner kroner. En samarbeidspartner her kan være Helse- og omsorgsdepartementet.

Sanitetskvinnene ønsker å takke Kunnskapsdepartementet for godt samarbeid og vi bidrar gjerne til å opplyse sakene mer om ønskelig.

*Med vennlig hilsen
Norske Kvinners Sanitetsforening*

Malin Stensønes, generalsekretær